100 1920-2020 јүз ил сизинләјик

ДӘРБӘНД

ДОСТЛУГ. ГАРДАШЛЫГ. БИРЛИК

Гәзет һәфтәдә бир дәфә чыхыр

12+

№22 (98266) 1920-чи илдән чыхыр 29 мај 2020-чи ил ҹүмә. Гијмәти 2 рубл.

Тәсисчиләр: ДАҒЫСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘТБУАТ ВӘ ИНФОРМАСИЈА НАЗИРЛИЈИ

РЕСПУБЛИКА ХӘБӘРЛӘРИ

ВӘЗИЈЈӘТ НӘЗАРӘТ АЛТЫНДАДЫР

27 мај -«Бу күн Дағыстанда вәзијјәт садә дејил, амма нәзарәт алтындадыр вә кетдикҹә јахшылашмагдадыр»,- дејә республика башчысы Владимир Васиљев «Русија 24» телеканалына мүсаһибәсиндә билдириб.

Дағыстан рәһбәри, коронавирус инфексијасы илә мүбаризә апармаг үчүн Ботлихдә јерләшдирилмиш һәрби хәстәхананы зијарәт етдијини вә бурада әмәлијјат гәраркаһынын ичласынын кечирилдијини вә һәрби рәһбәрликлә данышдығыны сөјләди. «Гејд етмәлијәм ки, әһали јахшы иш кәрдү. Бир мобил бөлмә бураја кәлди вә үч саатдан сонра хәстәханаја чеврилди. Бу күн о, 100 хәстәни гәбул етмәјә һазырдыр, даһа 350 чарпајы мүаличә үчүн һазырланмышдыр», дејән Васиљев, һазырда Ботлих хәстәханасынын

јүкләнмәдијини вурғулады.

О, охшар бир хәстәхананын бир күн әввәл Бујнакск шәһәриндә дә ачылдығыны сөјләди. 100 чарпајынын 39-да хәстә вар, даһа 20 хәстәјә мәсләһәт верилиб вә онлар амбулатор шәраитдәдирләр. «Јәни, чарпајы фондундан даһа фәал истифадә имкан верән күчлү дәстәк алдыг»,- деди республика башчысы.

Владимир Васиљев даһа сонра билдирди ки, бөлкәјә 135 һәрби мүтәхәссис, о ҹүмләдән һәкимләр, орта вә кичик һејәт кәлди: «Бу бу күн һазырда ики бөлкәдә фәалијјәт көстәрән өзүнү тәмин едән бир һиссәдир, беләликлә, биз «гызыл саат»ын кәлмәсиндән әввәл олдуғундан даһа сәмәрәли истифадә едә биләрик».

Бүтүн бунлар, инфексија нисбәтинин азалмасы фонунда әлавә олунду. «Јәни һекимлрин сөјләри нәтичәсиз галмады. Бу, президент адындан республикамыза сәһијјә, мудафиә назирлији вә дикәр структурлар тәрәфиндән көстәрилән сынаг вә јардымларла әлагәдардыр»,- дејә Дағыстан рәһбәри вурғулајыб.

СЕНАТОР КӘРИМОВДАН МҮКАФАТ АЛАЧАГЛАР

«Гырмызы зонада» ишләјән бүтүн һәкимләр, тибб бачылары сенатор Сүлејман Кәримовдан 10 мин рубл мәбләғиндә пул мүкафаты алачаглар. Бу барәдә мәлуматы бәләдијјәнин мәтбуат хидмәтиндән верилән мәлумата көрә, шәһәр мери Хизри Абакаров билдириб.

«Һәкимләримизә вә бүтүн тибб ишчиләримизә миннәтдарыг. Коронавирусла мүбаризәнин өн ҹәбһәләриндә фәдакарлыгла чалышырлар. Дағыстандан олан сенатор Сүлејман Кәримов, Дәрбәнд мәркәзи шәһәр хәстәханасы вә Дәрбәнд тәчили тибби јардым стансијасынын коронавирус инфексијасы вә пневмонија хәстәләри илә ишләјән бүтүн ишчиләринә 10 мин рубл бонус вермәк гәрарына кәлди»,-деди. Хизри Абакаров.

Јахын кәләҹәкдә хәстәхана ишчиләринин сијаһысы јениләнәҹәк вә һәкимләрдән пулун көчүрүләҹәји банк һесаблары барәдә мәлумат истәниләҹәк.

Өз адындан вә Сүлејман Кәримовдан Хизри Абакаров вәтәндашларын һәјатыны һәр күн горујан бүтүн һәкимләрә, тибб бачыларына тәшәккүр етди.

КИТАБХАНА КҮНҮ МҮНАСИБӘТИЛӘ ТӘБРИК ЕТДИ

Дағыстанын мәдәнијјәт назири Зарема Бутајева республика сакинләрини һәр ил 27 мајда гејд олунан Үмумрусија китабхана Күнү мүнасибәтилә тәбрик етди.

«Китабхана тәшкилатларынын мәдәнијјәт вә охү мәркәзи кими мүасир Дағыстан ҹәмијјәтинин һәјатындакы ролуну гијмәтләндирмәк чәтиндир. Онлар бир чох нәсилләрин билик, мәдәни ирс вә милли јаддашынын бир мәбәси олараг галырлар. Инди онлара јалныз әнәнәви китабхана хидмәтләри көстәрмәклә јанашы, бу просесә мүасир форма вә технолокијаларын тәтбиги, әлверишли мәдәни мүһитин јарадылмасы кими бөјүк вәзифәләр дә һәвалә олунур»,-деди.

Бундан әлавә, Дағыстанда китабхана тәшкилатларынын чохфунксијалы инкишаф мәркәзинә чеврилмәси үчүн чох сәј көстәрән китабхана хидмәтләри шәбәкәси мөвҹуддур.

«Фәхр едирик ки, бу күн һәгиги мүтәхәссисләр вә өз ишләринин һәвәскарлары республиканын дөвләт вә бәләдијјә китабханаларында ишләјирләр. Мәдәнијјәтә көстәрдијиниз хидмәтә көрә сәмими тәшәккүр вә миннәтдарлығымы гәбул един. Гој хејирхаһ ишләриниз сизә мүмкүн гәдәр тез-тез мәмнунлуг кәтирсин вә китабханаларда һәмишә чох сајда охуҹу олсун»,-деди.

САБИТЛӘШМӘ МУШАҺИДӘ ОЛУНУР

Дағыстанда епидемиоложи вәзијјәт Дағыстанын рәһбәри Владимир Васиљевин истеһлакчы һүгугларынын мүдафиәси вә инсан рифаһына нәзарәт федерал хидмәтинин епидемиоложи нәзарәт шөбәсинин мүдир муавини Јулија Демина илә букүнкү көрүшүнүн әсас мөвзусу олду. Бундан әввәл о, Маһач-

гала, Дәрбәнд вә Бујнакск шәһәрләриндә јерләшән республиканын бүтүн лабораторијаларына, еләҹә дә Мәһәррәмкәнд рајонуна кедән бир груп мүтәхәссисә рәһбәрлик етмишдир.

Јулија Деминанын сөзләринә көрә, республикадакы вәзијјәт садә дејил, лакин һазырда сабитләшмә мүшаһидә олунур: хәстәлијин сајында артым сүрәти әһәмијјәтли дәрәҹәдә 9 дәфәдән чох азалыб вәзијјәтин инкишафынын әввәлиндә бөјүмә сүрәти 24 фаиз, кечән һәфтә исә 2.8 фаиз тәшкил етди. О, һәмчинин әлавә етди ки, епидемиоложи анализ бу күн республиканын пајтахтында нисбәтән әразиләрдә даһа чох јолухма һалларынын олдуғуну көстәрир. Бир сыра бәләдијјәләрдә вәзијјәт сабитләшир, дикәрләриндә исә чәтин вәзијјәт галмагдадыр.

Сөзүнә давам едән Русија Федерасијасынын Роспотребнадзор нүмајәндәси, COVID 19 хәстәләрини гәбул едән бир нечә тибб тәшкилатына баш чәкмәклә бағлы тәәссүратларыны бөлүшдү, һәр белә бир мүәссисәдә, носокомиал режимә риајәт олунмасына нәзарәт едән бир епидемиолоҝун олмасынын вачиблији ачыгланды.

Тәдгигат мөвзусуна тохунараг әлавә етди: «COVID -19 диагнозу верән лабораторијаларын 8-и републикададыр. Иш нормал шәкилдә тәшкил олунур. Ставропол антидепаинститунун ихтисаслашдырылмыш епидемија бригадасынын дәстәси кәлди, онлара методики көмәклик көстәрирләр. Чүнки COVID – 19-ла ишләјән инсанлар хүсусилә риск алтындадыр. Чох вахт хүсусилә тәһлүкәли инфексијаларла ишләмәк баҹарыгларына саһиб дејилләр. Дәстә көмәк едир, өјрәдир. Республикада базанын јарадылмасы чох вачибдир. Јахшы мәнбәләриниз вар. Бүтүн лабораторијалары кәздикдән сонра кифајәт гәдәр аваданлыг олдуғуну көрдүм».

Бунунла әлагәдар Јулија Демина, республиканын һәр јериндән бу аваданлыг үзәриндә ишләмәји баҹаран мүтәхәссисләрин көндәрилмәсинин мүмкүнлүјүнү диләә кәтирди. Нүмунә һазырламаг үчүн 1 мүтәхәссис вә 2 лабораторија көмәкчисинин 1 ҹиһаз үчүн, 3 лабораторија көмәкчисинин бөјүк бир лабораторијада лазым олдуғуну изаһ етди. Республика башчысы илә сөһбәтиндә Јулија Демина да учушларын сајынын артмасындан нараһатлығыны билдирди: «Инди хүсусән дә күндә Москвадан 7 учуш вар. Һава лиманынын планлары, билдијимиз кими бу рәгәми ијунун 1-дән 16-сына кими артырыр. Көзләмәји хаһиш едирик».

Владимир Васиљев Маһачгала бејнәлхалг һава лиманынын истеһлакчы һүгугларынын мүдафиәси вә инсан рифаһына нәзарәт федерал хидмәтинин төвсијәләрини ҹидди шәкилдә јеринә јетирәҹәјинә әмин етди.

Көрүлән ишләрә вә көстәрилән дәстәјә көрә РФнын Роспотребнадзор тәшкилтына тәшәккүр едәрәк, бөлкә башчысы Мәһәррәмкәнд рајонундакы Русија –Азәрбајҹан сәрһәддиндә олан Азәрбајҹан вәтәндашлары илә јанашы, өлкәјә гајыдан Русија вәтәндашлары илә әлагәдар олараг, тәҹричән сәрһәди кечмәк үчүн бүтүн лазыми аддымларын атылдығыны сөјләди.

Тәдбир заманы Русија Роспотребнадзор нүмајәндәси гејд етди ки, пандемијаја бахмајараг, акентлик инфексијаја гаршы мүбаризә үчүн мөвҹуд ресурслары сәфәрбәр едә билди.

Ичласда Дағыстан Республикасында сәтәлҹәм хәстәлијинә тутулма статистикасы барәдә дә данышылмышдыр. Мәсәлән, өтән ил республикада чохлу сајда пневмонија вә тәнәффүс системи илә әлагәли хәстәликләр гејдә алынмышдыр. Бөлкә сакинләринин бүтөвлүкдә иглим шәраитинә көрә тәнәффүс хәстәликләринә һәссас олдуғу да гејд едилди.

Көрүш иштиракчыларынын фикринҹә, бөлкәнин бу хүсусијјәти әтрафлы өјрәнилмәлидир. Көрүшдән мәмнунлуғуну ифадә едән Демина, лабораторија шәбәкәсинин јарадылмасы да дахил олмагла, һәјата кечирилмәли олан приоритет тәдбирләри ачыгладыг. Һәм дә гејд едилди ки, республикада һәгиғәтән сәтәлҹәм проблеми вар ки, бу да 2009-ҹу илин мәлуматларынын тәһлили илә тәсдигләнмишдир.

Роспотребнадзор нүмајәндәсинин сөзләринә көрә, ичтимаијјәт тәрәфиндән әлдә едилән сәтәлҹәмин дешифр едилмәси мәсәләси вачибдир, чүнки патокенләр тамамилә фәргли ола биләр. О, узун илләрдир мүшаһидә олунан пневмонија илә әлагәдар вәзијјәти нәзәрә алараг хүсуси рекионал програмы гәбул едилмәсини тәклиф етди.

РИА ДАГЕСТАН.

КОРОНАВИРУСЛА БАҒЛЫ ВӘЗИЈЈӘТИ ШӘРҺ ЕДИБ

Мајын 27-дә ДР рәһбәри Владимир Васиљев Дағыстанда коронавирусла бағлы вәзијјәти биринчи каналда «Времја» програмына вердији мүсаһибәдә шәрһ едиб. Телевизија апарычысы Кирилл Клеменов республика башчысындан бу күн республикада коронавирусла мүбаризәнин нечә кетдијини сорушду:

К.Клејменов: Владимир Абуалијевич, салам.

В.Васиљев: - Ахшамыныз хејир.

К.Клејменов:- баша дүшдүјүм кими сиз Маһачгала һава лиманындасыныз, орада метрополитен һәкимләри илә көрүшүрсүнүз?

В.Васиљев:- Бәли. Һәм дә чох хошдур ки, мәнимлә бирликдә РФ сәһијјә назиринин мүавини Виктор Фисенко вә республикамызын сәһијјә назири Ҹамалудин Һачыибраһимов да вардыр.

К.Клејменов: - Һәкимләрин бу дәстәси һара көндәриләчәк?

В.Васиљев: - Республикаја көндәрилән һәкимләр артыг бизим үчүн ишләјирләр. Практики олараг јардым көстәрирләр. Вә бу күн јени кәлән груп гәбул едиләрәк бу мүддәтә дахил едиләчәкдир. Бу иш системли шәкилдә гурулуб вә тәбии олараг, республиканын һәр јериндә, вәзијјәтин чәтин олдуғу јерләрә көчүб зијарәт едә биләрләр. Мүаличә тәшкили вә тибб практикантлары мүтәхәссисләримизә һәм хариҹдә, һәм дә Москва вә Санкт-Петербургун апарычы мәркәзләриндә сынагдан кечмиш COVID –19- ун ағыр формаларынын мүасир мүаличәси тәҹрүбәсини мүтәхәссисләримизә өтүрәҹәкләр.

К.Клејменов:- Әкәр епидемија һаггында данышсаг, республикада онун һансы нөгтәси јерләшиб? Ағыр хәстәләрин мигдары артыр, јохса вәзијјәти сабитләшдирмәк мүмкүн олуб?

В.Васиљев: - Бүтөвлүкдә вәзијјәти сабитләшдирә билдик. Бу күн COVİD вә ҹәмијјәт тәрәфиндән әлдә едилән сәтәлҹәм хәстәләри үчүн 9 мин јатагдан бири пулсуздур. Еһтијатларын јерләшдирилдијини вә артыг гисмән јерләшдирилдијини нәзәрә алсаг, вәзијјәтин һәр һансы бир инкишафына инамла бахырыг. Анҹаг тенденсија јахшылашма үчүн көрүнүр. Лабораторија мүајинәләринин сајыны артырмағымыз буна көмәк едир- бу күн коронавирус үчүн 3000-дән чох сынаг кечирилмишдир.

К.Клејменов: -Биздә мәлумат вар иди ки, Дағыстанда дикәр бөлкәләрлә мүгајисәдә даһа ағыр хәстәләр вар. Реанимасијада кифајәт гәдәр пулсуз јериниз вармы?

Васиљев:- Реанимасија шөбәсиндә кифајәт гәдәр јер вар. Ҹиһазлар, һаваландырма системләрини, јалныз гисмәк јүкләдик. Лазым олан һәр шеј, бу күн баһалы надир дәрманлар да дахил олмагла. Артыг бизә көмәк олунур.

К.Клејменов:- Фөвгәладә һаллар назирлијинин гүввәләри, Москвадан кәлән тибби груплар... Кифајәт гәдәр гүввәләр вар вә ја, һәлә дә лазымдыр?

В.Васиљев: Бу күн бу, бизим тәрәфимиздән бир нөв мәсләһәтләшмә јолу илә мүәјјән едилир. Бу күн Русија Федерасијасы назиринин мүавини Виктор Фисенко бөлкәдә фәал ишләјир, «ән гајнар» мәканларда олур вә јалныз бундан сонра бирликдә мүзакирә едир вә гәрар веририк. Бу күн кәлән гүввәләр кифајәтдир.

К.Клејменов: Бәс һәкимләр үчүн горујуҹу васитәләр илә бағлы вәзијјәт нечәдир? Рајон хәстәханаларында бунун чох јахшы олмадығы барәдә мәлуматлар вар иди.

В.Васиљев:- Вәзијјәт дәјишди. Дүнән биз гәраркаһ иҹласы кечирдик, орада јалныз бәләдијјә рәһбәрләри дејил, баш һәкимләр даим иштирак едир. Бир даһа ајдынлашдырдыг вә әмин олдуг ки, бу күн шәхси горујуҹу вастәләримиздә проблем јохдур. Федерал мәркәздән кәлән вә јерләри зијарәт едән һәмкарларымыз бу проблемин бу күн мөвҹуд олдуғуну хәбәрләрдә гејд етмәди. Мүхтәлиф каналлардан кәлән мәлуматлары чох јахындан изләјирик вә она ҹаваб веририк. Анҹаг еһтијатларымыз вар вә мәсулијјәтлә дејирәм ки, бу күн ресурсларла тәмин олунуруг.

К.Клејменов: Сиз Ботлихдә олдунуз, бәлкә дә ән чәтин иди, чүнки хәстәләр һеликоптерлә орадан чыхарылды. Вәзијјәт инди нечәдир?

В.Васиљев:- Билирсиниз, чәтин бир вәзијјәт, типик бир јолухма ссенариси вар иди- кимсә хәстәлији кәтирди, о вахт инсанлар көрүнмәз вә тәһлүкәли бир дүшмән (вирус) олдуғуна инанмадылар вә чох сајда өлү јерләри зијарәт едилди сакинләр башсағлығына кетдиләр. Вә сонра епидемија башлады… Чәтин иди. Бу күн вәзијјәт артыг нәзарәт алтындадыр. Хәстәханаларда пулсуз јерләр дә вар. Бир вахт орада, јери кәлмишкән, стандардлары позараг, дағлыг, конкрет јери нәзәрә алараг, там јүклә ишләјән компүтер томографыны ајырдыг вә гурашдырдыг. Бу, республиканын дағлыг һиссәсиндә хәстәләри мүајинә етмәјә имкан верир.

К.Клејменов: Вә сөһбәтинизин сонунда вәзијјәтин нәзарәт алтына алындығыны сөјләмәк мүмкүндүрмү?

В. Васиљев: бәли, бу барәдә мәсулијјәтлә даныша биләрик. Чүнки бу тәкҹә мәним фикрим дејил, системли бир ишдир- сәһијјә Назирлији, мүдафиә назирлији, фөвгәладә һаллар назирлији, Роспотребнадзор. Биркә иш сајәсиндә бир рәгәмә чатдыгкүн әрзиндә 3000 миндән чох тест. Бу кәләҹәк иш үчүн јахшы бир еһтијатдыр, бу әввәлләр чатышмајан вирусун даһа чох кизли дашыјыҹыларыны ашкар етмәјә имкан верәҹәкдир.

К.Клејменов:- Тәшәккүр едирәм. Сизә вә бүтүн Дағыстан сакинләринә ҹан сағлығы арзулајырам.

РИА-ДАГЕСТАН

ИНФРАСТРУКТУРУН ИНКИШАФЫ ҮЧҮН СТИМУЛ

ДР Һөкумәтинин сәдри Артјом Здунов бу күнләрдә Гызылјурт рајонунун бир сыра мүәссисәләриндә олмушдур. Илк нөвбәдә о, дамҹылама системи тәтбиг едилмәклә 100 һектара гәдәр саһәдә супер интенсив бағын салынмасы үзрә инвестисија лајиһәсини һәјата кечирән «Аквалит» ММҸ-нин фәалијјәтилә таныш олмушдур. Мүәссисәнин баш директору Мәһәммәд Һаҹыјевин баш назирә вердији мәлуматлара көрә бу илин јазында мәһсулу дахили әрзаг базарында тәләб олунан 25 һектардан артыг саһәдә 8 сортдан ибарәт супер интенсив алма бағы салынмышдыр. Лајиһәнин һәјата кечирилмәси мүддәти 2020-2021-ҹи илләрдир. Дәгиг дејилдији кими мүәссисәдә бу ҹүр бағын үстүнлүјү тез бир заманда мәһсул вермәси вә јүксәк мәһсулдарлығыдыр. сәфәрдә баш назири мүшајиәт едән ДР кәнд тәсәррүфаты вә әрзаг назири Абзаһир һүсејнов билдирмишдир ки, мүәссисәдә мүасир аваданлыг чатышмыр. Назирин изаһатына көрә бу мәсәләнин һәлли үчүн дамҹылама сувармасы аваданлығы истеһсалы илә мәшғул олан «Мушарака» гапалы сәһмдар ҹәмијјәтини ја кредит мәнбәләри, ја да лизинг мәһсулу илә тәмин етмәк лазымдыр. Бу компанија Дағыстанын аграр ишчиләринин дамҹылама сувармасы үчүн дамҹылама лентиы вә башга аваданлыгла тәмин етмәјә имкан верәҹәкдир ки, бу да Исраил истеһсалчыларынын әнәнәви мәһсулларына олан гијмәтләрдән 2 дәфә уҹуз олаҹагдыр.

Гејд олунмушдур ки, иш јерләринин 70 фаизи јахынлыгдакы кәнд бирләшмәләринин сакинләридирләр. Бундан башга мүәссисәјә ишә ДР үзрә РФ ИИФХИ-нин 9 нөмрәли колонијасынын мәһбуслары да ҹәлб олунурлар.

Дејиләнләри јекунлашдыран Һөкумәт Сәдри һәмин лајиһәни гәсәбә инфраструктурун инкишафы вә әлавә иш јерләри јарадылмасы үчүн ваҹиб олдуғуну гејд етмишдир. Бунунла әлагәдар мүәссисәјә јахын вахтларда мүвафиг дәстәк тәдбирләринә сифаришләрин һазырланмасы вә профил назирлијә Дағыстанын инкишаф Коорпорасијасы васитәсилә онун дәстәкләнмәси тәвсијә едилмишдир. Бу мәсәлә баш назир тәрәфиндән сонракы игтисади гәраркаһын јығынҹағында галдырылаҹагдыр.

Сонра нүмајәндәләр базарда 20 илдән артыг танынан Зубутли кәндиндәки «Новатор» гапылар истеһсал едән фабрикада олмушлар. Фабрика үзрә екскурсија кечирән онун рәһбәри Мәһәммәдрәсул Јагубов билдирди ки, мүәссисә гапылар вә онун компонентләрини, дивар панелләри, таванлар, узунлуғуна өлчүлән материаллар бурахыр. Бу мәһсуллар Шимали Гафгаз Федерал даирәсинин бүтүн рекионларына вә Газахыстана көндәрилир.

Артјом Здунов јүксәк сүрәтлә иш көрән, о ҹүмләдән кејфијјәтлә шүшә емал едән она нахышачма вә фрезерләнмәси ишини көрән автоматлашдырылмыш јүксәк, дәгиг јени аваданлыгла таныш олмушдур.

Хатырладаг ки, бир нечә күн әввәл баш назир бизнес бирлијинин нүмајәндәләрилә кечирдији мебел сәнајесинин фәалијјәти мәсәләләри илә бағлы видео-конфрансда бу мәсәләләри мүзакирә етмишдир.

Истеһсалатчылар баш назирә мәһдудијјәт режими шәраитиндә ишләмәјә иҹазә верилән мүәссисәләр сијаһысына онларын да салынмасы хаһиши илә мүраҹиәт етмишләр. Бунунла белә онлар бүтүн ваҹиб тәһлүкәсизлик тәдбирләринә вә санитар епидемиоложи тәләбләрә әмәл едилмәсинә зәманәт вердијини билдирмишләр.

Баш назир бу хаһиши дәстәкләмишдир. Мәһәммәдрәсул Јагубов билдирмишдир ки, бүтүн иш јерләрини сахламаға вә ишин давам етдирилмәсинә иҹазә Роспотребнадзордан алмышдыр. Бунунла белә директор шәһәрә киришин мәһдудлашырылмасы илә бағлы чәтинликләр олдуғундан шикајәтләнмишдир. Онун сөзләринә көрә бу әсас ишчиләрин ишә кәтирилмәсиндән башга фабриканын мәһсуллар алмасыны кечикдирир вә мүвафиг олараг сифаришләр дә вахтында јеринә јетирилмир.

ДР Һөкумәтинин сәдри мәлумат верди ки, һәмин мәсәләјә респубилка башчысынын тапшырығы илә «Тәһлүкәсизлик Шурасы»нын јығынҹағында бахылаҹагдыр.

Артјом Здунов «Мурад» кәндли-фермер тәсәррүфаты истеһсалат објектиндә дә олду. Бу тәсәррүфат 2014-ҹү илдә аилә һејвандарлыг фермасынын инкишафы грантынын галиби олдуғундан реконструксија ишләрини һәјата кечирмишдир. Бундан башга кәндли-фермер тәсәррүфаты шәхси вәсаитләри һесабына 100 баш сүдлүк инәк алмыш, күндә 5 тон күҹүндә сүд емал едән сех тикмишдир. Ислам Абасовун- һазырда кәндли- фермер тәсәррүфаты башчысынын дедијинә көрә инәкләрин автоматлашдырма сағылма үзрә сехин аваданлыгла тәҹһиз едилмәсини планлашдырыр.

Тәсәррүфат башчысынын сөзләринә көрә әсас чәтинликләр һазыр мәһсулун сатылмасы илә бағлыдыр. Тәсәррүфатын мәһсулларынын сатышы мүмкүн оларса, онун күндә 20 тон сүд емал етмәјә имканы вардыр. Тәсәррүфат башчысынын сөзләринә көрә рекиона дахил олан сурогат онлара рәгабәт тәшкил едир, һансы ки, гијмәтләри ашағы салыр вә јерли фермерләрә натурал мәһсул истеһсалы һәҹмләрини артырмаға имкан вермир.

Артјом Здунов кәнд тәсәррүфаты вә әрзаг назиринә бу мәсәләләрә ҹидди јанашмаға вә сурогат мәһсулун Дағыстана бурахмамаг үчүн мүвафиг комиссијанын ишинин фәаллашдырылмасыны тапшырмышдыр.

М.ЕМИНОВ

ДР Һөкумәтинин сәдри Артјом Здунов бу күнләрдә рекионун бир сыра мүәссисәләриндә олмушдур. Маһачгала шәһәриндәки кечмиш радио мәһсуллары заводунун базасында ачылмыш «Фотон» сәнаје паркына кәлиб таныш олмушдур. Парк јени мәһсул вә технолокијалар, електроника, информатика вә истеһсалын автоматашдырылмасы, чиһазгајырма, еколокија, халг истеһлакы маллары бурахылышы үзрә ихтисаслашдырылмышдыр.

ИСТЕҺСАЛ ҺӘЧМЛӘРИНИН АРТЫРЫЛМАСЫ ПЛАНЛАШДЫРЫЛЫР

14 һектар саһәни әһатә едән сәнаје паркында шүшә пакетләри истеһсал едән «Стеклопројект» ММЧ-нин, јашајыш вә башга биналары тикән «Мигстрој» ММЧ-нин, сүд сепараторлары бурахан «Фавваз» ММЧ-нин, метал гурғулары вә башга маллар истеһсал едән «Шатим трејд» ММЧ-нин резидентләри бурада ишләјир. Һазырда бурада 313 иш јери јарадылмышдыр.

А.Здунов «Стеклопројект» ММЧ-нин фәалијјәтилә ајрыча таныш олмушдур. 2007-чи илдән б ашлајараг мүәссисә тәбәгә шүшә емалы вә пәнчәрәләр үчүн шүшә пакетләри истеһсалы илә мәшғул олур. Компанија «LİSEC» фирмасынын шәффаф шүшә гурғулары истеһсалы үзрә автоматик хәттиндән там истифадә едир. Мүтәрәгги аваданлыг, габагчыл технолокија вә тәчрүбә практики олараг һәр һансы бир чәтинлији олан үз тәрәфинин шүшәләнмәсинә имкан верир вә бунунла јанашы, о чүмләдән «AGC», «Pilkinqton», «Guardian» апарычы дүнја истеһсалчыларынын јүксәк кејфијјәтли мүасир типли шүшәләриндән мүхтәлиф функсионал тәјинатлы објектләр үчүн истифадә етмәјә имкан вермишдир. Маһачгаладакы истеһсал мејданчасында 6000 х 3210 максимал форматдан шүшә емал едән бәркитмә собасы гурашдырылмышдыр. «Стеклопројект»ин шүшәнин кәсилмәсиндән тутмуш там бәркимәсинә вә ја һамарланмасына кими силсиләни һәјата кечирән аваданлығы вардыр.

Компанијанын өз автомобил паркы олдуғундан практики олараг Русијанын һәр һансы бир нөгтәсинә һазыр мәһсул чатдырмаға имкан верир. Мүәссисәнин үмуми мәһсулунун 13 фаизи ихрач едилир.

Һазырда «Стеклопројект»ин башчысы Мурад Мәһәммәдовун сөзләринә көрә истеһсалатын модернләшдирилмәси чәрчивәсиндә 2 емал мәркәзи вә еләчә дә, ламинасија собасы вә «Дчанбо» форматы јығымынын автоматик хәтти алынмышдыр. Бүтүнлүкдә истеһсалата 200 милјон рублдан артыг пул гојулмушдур. Өтән илдә компанија 27 милјон верки өдәмишдир. Бурада 82 нәфәр ишләјир. Шүшә пакетләрин бәркимиш шүшә илә һазырланмасыны бүтүн силсиләсинин мөһкәм олдуғуну нүмајиш етдирән саһибкар баш назирлә фәалијјәтдә олан истеһсалатын кенишләндирилмәси, о чүмләдән торпаг саһәсинин ајрылмасы вә лизигнг јолу илә аваданлыг алынмасы имканлары мәсәләләрини мүзакирә етмишдир. Һөкумәт сәдри илә сөһбәтдә сәсләндирилмиш бир сыра тәклифләр рекионун сәнаје назирлији тәрәфиндән ишләниб һазырланачагдыр. Јени истеһсалат мејданчаларынын инкишафы республиканын сәнајесинә сәрмајәләр кәтирәчәк вә әлавә иш јерләри јарадачагдыр. Һәләлик 200-дән аз олмадан иш јерләринин ачылмасы планлашдырылмышдыр.

Бүтүн бунларла јанашы, «Стеклопројект» компанијасынын системјарадычы мүәссисәләр сијаһысына салынмасы һаггында данышылмышдыр. Пандемија вә бөһран шәраитиндә мүәссисәдә бүтүн иш јерләри сахланымыш, икинчи мејданчанын ишә салынмасы илә бурахылан мәһсулларын спекторунун вә иш јерләринин кенишләндирилмәси нәзәрдә тутулмушдур.

Артјом Здунов пластикадан мәмулатлар һазырлајан, алминиумдан һәр һансы чәтинлији олан гурғулары, пәнчәрә алты, күллүк вә су ашыран борулар, витражлар, жалүзу вә рулон шторы, автоматик сенсор гапылар, видео-нәзарәт вә тәһлүкәсизлик системләри һазырлајан дикәр «Шатим-трејд» мүәссисәсини дә кәзмишдир. Бу компанија 50 нәфәри ишлә тәмин едир.

Бу һагда ДР башчысы мүдиријјәтинин вә Һөкумәтинин мәтбуат хидмәти хәбәр верир.

АЛЛАҺ БИЗИ ГОРУСУН!

БУ ИНСАН ӘМӘЛИДИР, ЈОХСА?...

Новруз бајрамы әрәфәсиндә Азәрбајчанла – Русија арасындакы сәрһәдин бағланмасы хәбәри бүтүн инсанлары чашбаш салды. Һеч ким буна инанмаг истәмирди. Бу нечә ола биләр, дүнјада донуз грипи, гуш грипи дә олуб, лакин һеч бир заман сәрһәдләр бағланмајыб!? Демәли, тојда, бајрамда һәм Азәрбајчандан Дәрбәндә вә һәм дә Дәрбәнддән Азәрбајчана бир-биринин евинә гонаг кәлән гоһум-гардаш әзизләринин үзүнә һәсрәт галачаг, аилә гурмаға һазырлашан кәнчләрин тој-дүјүнү исә тәхирә салыначаг? Бәс бурада тәһсил алан тәләбәләр, онлар нә едәчәкләр вә саирә бу кими суаллар, илдырым сүрәти илә јајылан шајиәләр адамларын јухусуну әршә чәкмишди. Һеч кәс јенидә адларыны ешитдикләри коронавирусун һәгигилијинә, онун бу чүр түғјан едәчәјинә инанмырды. Мүхтәлиф хәбәрләр јајылырды ки, куја бу Американын ојунудур, һарадаса лабораторијаларда адамлары, хүсусилә дә гочалары арадан көтүрмәк үчүн планлы шәкилдә һазырланыб. Кимләрсә бу бәланын инсанлары дүз јола кәтирмәк, етдикләри әмәлләрин үзәриндә дүшүнмәк вә онлары сынаға чәкмәк үчүн Аллаһдан көндәрилдијини баша салмаға чалышырды.

Илаһи, доғруданмы, биз РӘББИМ тәрәфиндән сынаға чәкилирдик. Бәлкә јаландан анд ичәрәк етдикләри бәд әмәлләри етираф едән инсанларын одуна дүшмүшдүк. Лакин аталарын : «Гурунун одуна јаш да јанар»,- дејән бир мәсәли вар. Вирус ағына-бозуна бахмадан һамыны габағына гатмышды. Һамы дәһшәт мәнкәнәсиндә боғулурду. Русијанын мүхтәлиф шәһәрләринә чөрәк пулу газанмаг мәгсәдилә кедән Азәрбајчан вәтәндашлары кери гајыдараг Азәрбајчан-Русија сәрһәдиндә гејри-инсани шәраитдә пәрчүмләниб галмышдылар. Чарәсиз галанларын чоху паји-пијада, олмазын әзаб-әзијјәтә дүчар олараг Гуллар кәндинәдәк кедиб чыхмышдылар. Нә јахшы ки, дүнја әмәли хош, үрәји јумушаг хејирхаһ инсанларсыз дејил. Илк күнләр онлар јардым әлини узатдылар. Сонра Дәрбәнд шәһәринин башчысы Хизри Абакаров инсанларын бу һалына ачыды, әлиндән кәлән көмәји әсиркәмәди. Лакин Азәрбајчан тәрәфинин тәтбиг етдији мәһдудијјәтләр вар иди…

Мартда вирусун варлығыны зарафата саланлар, онун шәнинә маһны гошанлар апрелин сонларында, мајын әввәлләриндә бунун нә дәрәчәдә горхунч бир бәла, көзәкөрүнмәз өлүм олдуғуну дәрк етмәјә башладылар. Дәрбәндимизин үстүнү гара булудлар алды. Коронавирус адлы өлүм әждаһасы нечә-нечә инсанын һәјатына сон гојду. Онларын ичәрисиндә узун илләр гәзетимизә рәһбәрлик едән Һачымаһмуд Шамилович Әлифханов да вар иди. Аллаһ она рәһмәт еләсин, әзизләринә исә сәбр версин!

Һеч ким билмир башына сабаһ нә кәләчәк. Бу дүнја гејри- ади дүнјадыр. Хәјал мәни бир анлыға кечмишә апарыр. Бир вахтлар Дәрбәнд рајон Мәдәнијјәт Евинин нәздиндә фәалијјәт көстәрән Азәрбајчан халг театрынын режиссору, «Дағыстанын әмәкдар артисти» Нәсир Һашымоғлунун тез- тез ишләтдији бир ифадә вар иди:
- Еһ дүнја, етибарына ләнәт!

Сонра исә санки өз-өзүнә сөјләјирмиш кими астадан дејәрди: - инсанлар етибарсыз оланда јазыг дүнја нејләсин? Бу күн сәнә дост, гардаш, ана, бачы дејән инсан, сабаһ сәнә еләдәрин бир гују газар ки, һеч нә баш вердијини белә анлаја билмәзсән. Белә олдугда кимә инанасан, нечә инанасан?

Һәр кәсин өз дүнјасы вар. Һәр бир инсан өзлүјүндә бир дүнјадыр. Она көрә јахшыны јамандан ајырмаг, јахшыја јахшы, писә пис демәк лазымдыр, чүнки һәјатда инсандан сонра бир јахшылыг, бир дә јаманлыг галыр. Һәјат чох гысадыр. Һәјат јолларынын һара кетдијини билмирик. Бәзән јоллар бизә чох шеји дејир, јахуд да бизи чашдырыр, бәзән дә дашлыкәсәкли јол әтрфындакы кол-коса, ағачлара, күндән јаныб гап-гара олмуш асфалта бахыб фикирләширсән: бу јоллары кетмәјә дәјәрми? Бу јоллар һара истәсән кедиб чыха биләр. Лакин кәлиб чыхдығын јер јени бир јолун башланғычы да ола биләр вә һансы ки, сән истәсән ону раһат вә ләјагәтлә кечә биләрсән.

АЈБӘНИЗ

ГӘЛӘБӘНИН 70 ИЛЛИЈИНӘ

ДӘРБӘНД: МҮҺАРИБӘНИН ИЛК КҮНЛӘРИНДӘ

Артыг 75-чи дәфәдир ки, халгымыз фашист Алманијасы үзәриндә тарихдә көрүнмәмиш ганлы вә ән шиддәтли мүһарибәдә Бөјүк Гәләбәни гејд етмәкдәдир. Бу мүһарибә 1418 кечә-күндүз давам етмишдир. Икид дөјүшчүләримиз чәбһәдә гәһрәманлыгла, көзләрини гырпмадан ачлыға, сојуға бахмадан вурушмуш, арха чәбһәдә чалышан халгымыз исә онлары лазыми һәр шејлә тәмин етмишдир.

Бу күн һәмин дәһшәтли мүһарибә һаггында минләрлә елми иш вә бәдии әсәрләр јазылмышдыр. Лакин бу кениш мөвзу һәлә дә баша чатмамыш, халгымызын әфсанәви салнамәси, шүчаәти вә гәһрәманлыглары там өјрәнилмәмишдмир. Мәһз она көрә дә халгымыз ону Бөјүк Вәтән мүһарибәси адландырмышдыр.

1941-1945-чи илләрдә фашист Алманијасынын халгымыза гаршы мүһарибәси нәинки әдаләтсиз ишғалчылыг мүнасибәти вә һәм дә гүввәләрин бәрабәрсизлији олмушдур. Дүшмәнин Авропада зәбтедичи тәчрүбәси олан ордуја гаршы 190 маторчу дивизијасы, 4 мин тәјјарәси вә 3,5 мин танкы өлкәмизә һүчума кечмишдир. Елә буна көрә дә мүһарибәнин илк күнләриндән техника вә чанлы гүввә сарыдан үстүнлүк тәшкил едән агрессор өлкәмизин бөјүк әразисини тута билмиш вә чохлу сајда тәјјарә мејданларында техниканы мәһв етмәјә наил олмушдур.

Бөјүк танк вә орду бөлмәләримиз дүшмәнин мүһасирәсиндә галмышдыр.

Өлкәмизин үзәрини фашист тәһлүкәси алмышдыр.

Фашистләрин өлкәмизә вәһшиликлә һүчум хәбәрини дәрбәндлиләр дә үрәк ағрысы илә гаршылајараг шәһәрин күчәләриндә вә мејданларында чохсајлы митингләр кечирмишләр. Дәрбәнддә бир нәфәр кими Вәтәнин мүдафиәсинә галхмаға һазыр олдугларыны, бир дамла ганларынадәк вә сон нәфәрәдәк доғма очағы горумағы билдирмишләр. Елә мүһарибәнин илк күнләриндә дәрбәндлиләрин чоху шәһәр һәрби комиссарлығына мүрачиәт едәрәк көнүллү олараг орду сыраларына јазылмаларыны хаһиш етмишләр. Һәтта јығынчагларда комсомол тәшкилатларынын коллективләри вә бүтөв әмәк бригадалары чәбһәјә көндәрилмәләри һаггында гәрарлар гәбул едирдиләр. Илк беш күн әрзиндә миндән чох белә мүрачиәт олунмушдур.

Дәрбәндлиләрин чоху көнүллү олараг вәтәндаш мүһарибәсинин гәһрәманы

Гара Гарајевин команданлығы алтында Әфганыстан кавалер ескадронунун алтынчы бөлмәсинә дахил олмушлар. Һәмин бөлмә формалашмыш 416-чы Азәрбајчан, сонрадан Таганрог атычы дивизијасынын тәркибиндә Гафгаздан Берлинәдәк дөјүш јолу кечмишдир.

416-чы Азәрбајчан дивизијасынын кечмиш команданы кенерал-мајор Д.М. Сызранов өз хатирәләриндә јазырды: «Дағыстанлы дөјүшчүләр бизим сыраларымызда икидликлә вурушурдулар, вәтәнимизин дүшмәнләринә нәһәнк зәрбәләр ендирирдиләр. Дивизијанын бүтүн шәрәфли дөјүш јолунда дағыстанлы кавалеристләр гәфләтән зәрбәләри илә фәргләнирдиләр. Дүшмәнин чәбһә хәттиндә чәлдликлә дәрин рејдләр кечирирдиләр».

Дәрбәндли гадынлар да кишиләрдән кери галмамышдылар. Ана Вәтән тәһлүкәдә оларкән «Дагјун» јунәјирмә сехинин коллективи митинг кечирмишди. 1942-чи ил апрел күнләринин бириндә Дәрбәнддән чәбһәјә гызларла долу ешалон јола дүшмүшдүр.

Һәчәр Әлијева, Кирсо Абрамова, Ајна Абдулкәримова, Лиза Ашурова, Јелена Черныщова, Манја Каделаки, Валја Катинскаја, Лиза Јадајева, Асја Мамедова, Таиса Долгова вә башга онларла дәрбәндли гызлар бөјүк дөјүш јолу кечәрәк, өлкәдән башга Румынијанын, Болгарыстанын, Полшанын азад олунмасында иштирак етмиш, Берлинәдәк дүшмәнин дармадағын едилмәсиндә фәаллыг көстәрмишләр. Онлар чохлу дөјүш орденләри вә медаллары илә тәлтиф олунмушлар.

ТАБАСАРАН ХӘБӘРЛӘРИ

ТӘМИРИН КЕДИШИ ИЛӘ ТАНЫШ ОЛДУ

Мајын 28-дә Табасаран рајон бәләдијјәсинин мәтбуат хидмәтиндән верилән мәлумата көрә, бир күн әввәл бәләдијјәнин башчысы Магомед Гурбанов Хучни-Халаг магистрал јолунун Гасик кәндинә апаран һиссәсиндә апарылан јенидәнгурма ишләри илә таныш олмушдур.

«Гасик кәндинә кедән автомобил јолунун јенидән гурулмасы «тәһлүкәсиз вә кејфијјәтли јоллар» дүзәлдилмәси үчүн газынты ишләри апарылыр вә јалныз бундан сонра јолун үзәринә чынгыл дөшәнәчәкдир. Дүзәлдилән јолун узунлуғу 6 километр, ени исә 8 метрдир. Тәһлүкәли әразиләрдә бетон блоклар гурашдырылмагла јанашы, бетон дренаж системләри вә јол нишанлары да гурашдырылачаг. Лајиһәнин дәјәри- 54 милјон рублдур»,-дејә мәтбуат хидмәтиндән билдирилиб.

Рајон рәһбәрлијинин нүмајәндәсинин сөзләринә көрә, јолларын бу чүр тәмир едиләрәк 2020-чи илин август ајында истифадәјә верилмәси планлашдырылыр.

«Бу јолун истифадәјә верилмәси бир нечә кәнд вә «Селсовет Джулджагскиј» кәнд јашајыш мәнтәгәси илә нәглијјат әлагәсини тәмин едир. Бундан әлавә, рајон рәһбәрлијинин вәсаити һесабына һазырда Гасик-Сертил јолу тәмир олунур. Беләликлә, јол бирдән-бирә бөлкәнин бир нечә кәнд јашајыш мәнтәгәсинин бир-биринә бағланмасына тәсир көстәрәчәкдир»,-деди Магомед Гурбанов.

«МӘНИМ ДАҒЫСТАНЫМ - МӘНИМ ЈОЛЛАРЫМ»

«Мәним Дағыстаным- јолларым» лајиһәси чәрчивәсиндә Табасаран рајонунун Хучнин кәндиндә күчәләр асфалтланыр.

Мајын 29-да рајон башчысы Магомед Гурбановун рәһбәрлик етдији бәләдијјәнин нүмајәндә һејәти, ваһид мүгавилә ширкәти «НЕМА» ММЧ-нин нүмајәндәләри вә рајонун ваһид мүштәри хидмәти мүтәхәссисләри Хучни кәнд Омар Османов адына күчәјә асфалт дөшәнмәси просесини јохламышлар.

Бу барәдә мүдафиә назирлијинин мәтбуат хидмәтиндәки хәбәр акетлијинә мәлумат верилиб.

Мәнбәнин сөзләринә көрә рекионда давам едән «Мәним дағыстаным- мәним јолларым» лајиһәсиндән данышаркән хатырладыб ки, Османов күчәси илә јанашы, Колтсеваја вә Багичева күчәләринин дә асфалтлашдырылмасы планлашдырылыр.

Хучни кәндинин башчысы Абдусәлим Кирајевин сөзләринә көрә һазырда јолларын тәмиринә хәрчләнән вәсаит кечән ил бәләдијјәнин јерли јолларын тәмиринә јөнәлдилмиш 2,4 милјон рубл нәглијјат веркисиндән алынан пуллардыр. Вәсаитин бир һиссәси исә рајон рәһбәрлији тәрәфиндән ајрылыб.

Јол ишләри подратчы ширкәт НЕМА ММЧ-си тәрәфиндән апарылыр. Әвәлләр јолун әсасынын асфалтланмасы үчүн һазырлыг ишләри апарылырды. Бу күчәни асфалтламағын үмуми дәјәри 1,9 милјон рубл тәшкил едир.

Тәмир ишләри Табасаран рајон МКУ «СЕЗ» мүтәхәссисләри тәрәфиндән апарылыр вә көрүлән ишләрә һәр күн кәнд јашајыш мәнтәгәсинин башчысы нәзарәт едир.

«ДӘРБӘНД» ГӘЗЕТИНИ ЈЕНИ ҮНВАНА КӨЧМӘЈӘ МӘЧБУР ЕТМИШЛӘР

1974-чү илдән Ленин күчәси 48 үнванда јерләшән һазырки «Дәрбәнд» республика ичтимаи-сијаси гәзети бу күнләрдә рајон башчыларынын көстәриши илә јерләшдији бинаны тәрк етмәли олмуш вә Ленин күчәси 37 үнванда, икинчи мәртәбәдә ики отағы ичарәјә көтүрмәјә мәчбур олмушдур.

100 илдән артыг тарихи олан Русија Федерасијасында јеканә Азәрбајчан дилиндә чыхан, Азәрбајчан дилинин, мәдәнијјәтинин вә инчәсәнәтинин адәт вә әнәнәләримизин горунмасында әвәзсиз хидмәтләри олан гәзетә Азәрбајчан рајону башчыларынын бу чүр мүнасибәтинә нә чүр ад вермәк олар?

Әзиз охучуларымыз инди сөз сизиндир. Хаһиш едирик, бу мәсәләјә өз мүнасибәтинизи билдирәсиниз.

«Дәрбәнд» гәзетинин әмәкдашлары

1 ИЈУН УШАГЛАРЫ МҮДАФИӘ КҮНҮДҮР!

КӨРПӘ СӘСИ МУСИГИДИР

Ушаг сәси дүнјанын ән көзәл сәсидир. Көрпә сәси бир мусигидир. Һәјат сизинлә көзәлди әзиз, ширин балалар. Сағлам вә хошбәхт бөјүјүн, аиләнизин, валидејнләринизин фәхр едәчәји өвладлар олун!

Арзу едирик ки, бүтүн евләрдән ушаг сәси кәлсин, үрәјимизин парчасы олан фидан балалар атәш сәси ешитмәсин, мүһарибә көрмәсинләр.

Һал-һазырда бүтүн дүнјаны бүрүјән пандемијаја көрә бизим ширин балаларымыз ушаг бағчаларына кетмәкдән мәһрум олублар, евдә дарыхыр, бағчаја кедәчәкләри күнү сәбирсизликлә көзләјирләр. Һәр күн валидејнләринә, нәнә-бабаларына бағчамыз һачан ачылачаг,-дејә мүхтәлиф суаллар верирләр.

Мәктәбәгәдәр тәрбијә очаглары да көрпә балаларын күлүшү, онларын шән-шылтаг ојунлары үчүн һәдсиз дәрәчәдә гәрибсәјибләр. Һәр күн ушагларын сәс-күјүнә алышан, онларын тәлим-тәрбијәси илә мәшғул олан, онлары бөјүк мәсулијјәтлә горујараг, өз ишләринә чан јандыран бағча ишчиләри дә санки јенидән балачалары гучагларына алачаглары- ишә гајыдачаглары күнү сәбирсизликлә көзләјирләр.

Бајрамыныз мүбарәк олсун, әзиз балалар, үзәриниздән ајдын сәма, үзүнүздән күлүш һеч вахт әскик олмасын. Амин!

Кәмалә Ағакишијева

ЈЕНИ АТТЕСТАСИЈА МОДЕЛИНИН ТӘТБИГИ НӘЗӘРДӘ ТУТУЛУБ

Мүасир тәһсил системиндә апарылан ислаһатлар һамыја бәллидир. Бу бахымдан, бүтүн тәһсил очагларында да бир чох дәјишикликләр баш вермишдир. Бу дәјишикләр нәинки шакирдләрин биликләрини, һәм дә педагожи ишчиләрин ишини, бачарыгларыны да јохламагдан өтрү тәтбиг олунмушду.

ВДИ, ӘДИ мәзунларын биликләрини јохламаг үчүн јеканә үсул олмасы да һеч кимә сирр дејил. Мәктәбләрдә һәмчинин шакирдләрин ајры-ајры фәнләрә даир мәнимсәмә сәвијјәсини јохламаг үчүн сон вахтлар ҮЈИ апарылыр.

Һәр бир мәктәбдә, тәһсил мүәссәсиндә дүзкүн гурулмуш, тәлим , тәрбијә ишиндән чох шеј асылыдыр. Бу мәсул вәзифәни јеринә јетирмәк бүтүн педагожи коллективин үзәринә дүшүр.

Мәгаләмиздә галдырмаг истәдијимиз мәсәлә, сөзсүз ки, сон вахтлар тәһсил саһәсиндә апарылан ислаһатлардан даһа вачибидир.

Фикримизи дүзкүн олмасынын сизләри инандырмагда исрарлыјыг, чүнки тәһсил системиндә апарычы рол мүәллимә ајрылыр. Онун нечә дүзкүн иш просесини гурмағындан чох шеј асылыдыр.

Беләликлә, Русија Маариф Назирлијинин һазырладығы лајиһә әсасында мәктәбләрдә јени аттестасија моделинин тәтбиг олунмасы көзләнилир. Хатырладаг ки, һаггында данышдығымыз јени модел 2020 –чи илдән тәтбиг олунмасы нәзәрдә тутулмушду.

Лакин, сон вахтлар чәрәјан едән һадисәләр, бу гәбилдән олан мәсәләләри арха плана гојмушду. Беләчә планлашдырылмыш бир чох мәсәләләрлә јанашы јени аттестасија моделинин тәтбиғи башланылса да, там сурәтдә һәјата кечирилмәси бир гәдәр тәхирә салынмышды.

Русија Федерасијасынын тәһсил мәканында һалһазырда 15 милјон шакирдә 1,5 милјон мүәллим дәрс кечир. Тәһсилә нәзарәт комитәсинин апардығы јохламалар нәтичәсиндә мәлум олмушдур ки, мүәллимләрин дә сыраларында ишини лазымы сәвијјәдә јеринә јетирмәјәнләр дә аз дејил. Ону да нәзәринизә чатдыраг ки, артыг јени аттестасија үзрә тест ишләрини өлкәмизин 19 рекионунунда 615 мүәллим вә 462 педагожи институт тәләбәси сынагдан кечириб. Кечирилмиш сынаг нәтичәсинә әсасән бир чох мәсләһәт вә төвсијәләр һазырланмышдыр.

Аттестасија модели ВФГМ (Ваһид Федерал Гијмәтләндирмә Материаллары) әсасында кечириләчәк. Нәзәрдә Русијанын 68 рекионунун 20 миндән артыг мүәллиминин јени аттестасија моделини сынаг тест ишләрин јеринә јетирәчәји тутулур. Илкин мәрһәләдә рус дили вә әдәбијјат, ријазијјат вә информатика, тарих вә чәмијјәтшүнаслыг, игтисадијјат вә һүгуг фәнләриндән јохлама ишләринин апарылмасы нәзәрдә тутулмушду. Јохлама ишләри апарылдығы заман тәһсил очагларынын һарада јерләшдији, онларын тәһсил сәвијјәси вә дикәр мәсәләләр дә нәзәрә алыначаг. Ону да гејд етмәк лазымдыр ки, ВФГМ үч һиссәдән ибарәтдир: биринчи һиссә – јазылы иш; икинчи- мүәллимин педагожи, психоложи, комуникатив бачарыгларын мүәјјәнләшдирир (видеодәрс нәзәрдә тутулур); үчүнчү - педагожи мәсәләни һәлл етмәк. Сонунчу һиссә компүтердә кечирилир, мәсәлән, мүәллимә мүәјјән бир проблем тәгдим олунур, ону һәлл етмәк үчүн онун нә чүр һәрәкәт едәчәји, јәни бу мәсәләдән чыхыш јолу нечә тапачағы јохланылыр. Бүтүн ишләрин јеринә јетирилмәси үчүн 4 саат вахт ајрылыр.

ВФГМ дүзкүн јеринә јетирдикдә үмумиликдә 100 бал газанмаг мүмкүндүр, һәмин балларын 60 фаизи мүәллим өзү газана билир, 40 фаиз исә башга нәтичәр әсасында әлдә олунур; 25 фаиз мүәллимин өзүнүн әлдә етдији наилијјәтләрә көрә. 10 фаиз мәктәб рәһбәрлијинин рәјинә көрә, 5 фаиз шакирдләрин рәјинә көрә.

Бүтүн гејд етдијимиз мәсәләләр 2020-чи илдән мүтләг олачаг.

Тәһсилдә бир чох јениликләр тәтбиг олунмушду, лакин онларын нә дәрәчәдә үмумиликдә тәһсил системинә мүсбәт тәсириндән һәмин ислаһатларын јарарлығы мүәјјәнләшир. Әфсуслар олсун ки, чох вахт һәр һансы јахшы јенилик белә тәһриф олунур вә нәтичәдә ондан лазымча јарарланмаг мүмкүн олмур. Үмидварыг ки, тәтбиғи нәзәрдә тутулмуш јени аттестасија модели тәһсил просесинә мүсбәт тәсир көстәрәчәк вә кәләчәк нәслин формалашмасына, инкишафына өз төһфәсини верәчәк.

Мүасир тәһсил системиндә баш вермиш дејишикләр ону көклү шәкилдән дејишмәсидә, мүәјјән мәнада бу саһәјә позитив тәсирини данмамаг мүмкүн дејил.

Үмидварыг ки, һаггында сөһбәт ачдығымыз аттестасија модели педагожи ишчиләр үчүн сәриштәсини артырмаг өтрү, кәләчәк нәслин дүзкүн, даһа мөһкәм билукләрә јијәләнмәси јолунда бир дөнүш олачаг, әксинә јени бүрократик әнкәллик јох.

Севилә Күлмәһәммәдова

«САЛАМ, ТАГАНРОГ!»

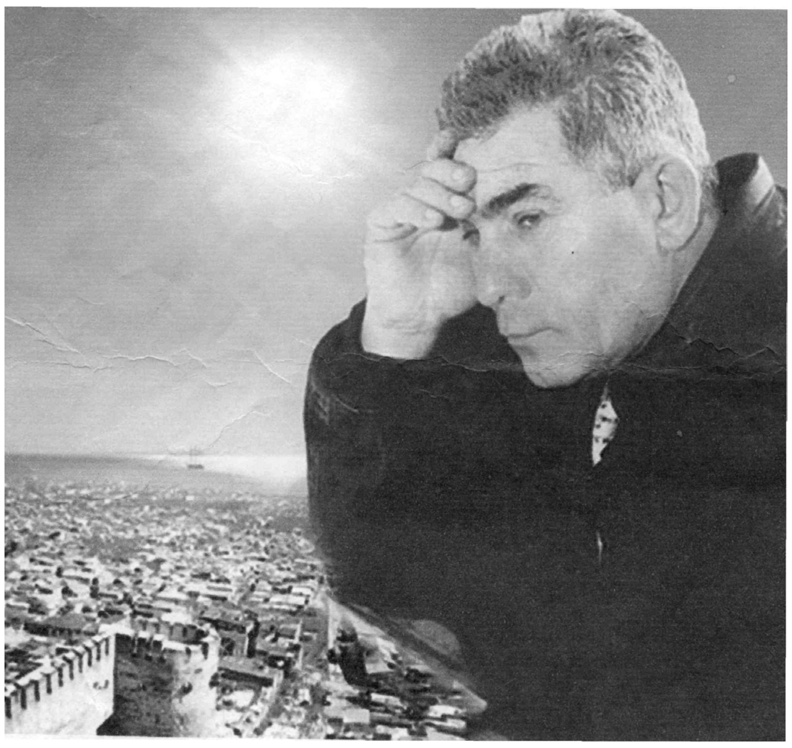

Бу күнләрдә Маһачгаланын «Алеф» нәшријјатында Таһир Салеһин «Салам-Таганрог!» адлы јени китабы чапдан чыхмышдыр. Фактлардан, мәгаләләрдән, очеркләрдән ибарәт сәнәдли китаб Бөјүк Вәтән мүһарибәсинин 70 иллији шәрәфинә Таганрог шәһәринин фашизмдән азад олунмасына вә бурада Тачәддин Ибраһимовун рәһбәрлији алтында фәалијјәт көстәрән азәрбајчанлыларын «Достлуг- Дружба» чәмијјәтинә һәср едилиб.

Китабда Таһир Салеһин Серкеј Копыловун вә Тачәддин Ибраһимовун архив материалларындан истифадә едилмишдир.

Һәмкарымызы нөвбәти јени китабы мүнасибәтлә тәбрик едир, она һәјатын ән ширин немәти олан чан сағлығы, узун өмүр арзулајырыг.

К. АҒАКИШИЈЕВА

СӨЗЛҮ, НӘҒМӘЛИ «КҮЛҮСТАН» ТӘГДИМ ЕДИР

Таһир Салеһ (Таһир Һачәлијев) ичтимаи-сијаси хадим, истедадлы журналист, шаир, јазычы публисист, ДР-ин әмәкдар мәдәнијјәт ишчиси, «Дәрбәнд» республика ичтимаи-сијаси гәзетинин шөбә редакторудур. Өмүр пилләләриндә инамла, шәрәфлә аддымлајан, һәјатынын ән көзәл, камил вә мүдрик дөврүнү јашајан Таһир Салеһ ана тәбиәтә, Вәтәнә, торпаға, мәһәббәтә јүксәк емосијаларла, лирик дујғуларла долу шеирләр һәср етмишдир. О, 5 китабын мүәллифидир. «Дәрбәндә кәл», «Мән дә белә доғулмушам» шеирләр китаблары охучу марағына сәбәб олуб.

Әсәрләри Азәрбајчанын, Дағыстанын, Русијанын вә Түркијәнин 15-дән чох әдәби алманахларында чап олунуб. Дағыстанын вә Русијанын мүасир шеир анталокијаларына дихил едилмишдир.

РФ вә ДР Журналистләр Иттифагларынын, Азәрбајчан Јазычылар Бирлијинин вә Русија Јазычылар Иттифагынын үзвү олан Таһир Салеһ чәтин анларда А.А.Бакыхановун әдәби јадикары олан «Күлүстан» мәчлисини (инди 15 илдир ки, Бејнәлхалг «Күлүстан» Әдәбијјатчылар Иттифагы) Дағыстанда јаратмыш, јашатмыш, ону халглар арасында һәрәкәтверичи әдәби гүввәјә чевирмишдир. «Күлүстан» әдәби-публисистик гәзетини нәшр етмишдир. Бејнәлхалг «Гызыл Гартал» мүкафатчысыдыр. Һаггында «Народныј Прометеј» («Халгын Прометеји») вә «Јолларда бәркијән өмүр» адлы китаблар чап олунмушдур.

Бу сәһифәмиздә «Күлүстан» әдәби јазарларын бир гисминин Таһир Салеһә һәср етдикләри итһафлары охучуларымыза тәгдим едирик.

АДИЛ АБАСОВ

Һәвәскар инсаны шаир ејләдин,
Әһсән сәнин һүнәринә Таһирим!
Өз халгынын архасында дуруб сән,
Чох инсаны шаир етдин Таһирим!

Һәлә јүксәк бир ад тапа билмирәм,
О ады мән верим сәнә Таһирим!
Һәр инсана үрәк вериб, дејиб сән,
Галдырыбсан јүксәкләрә Таһирим!

Халгын талејидир јетириб сәни,
Кәлибсән бизләрә рәһбәр Таһирим!
«Күлүстан» јаратдын Дәрбәнд елиндә,
Лајигсән һәр мүкафата Таһирим!

Адил сәнә сағлыг, уғурлар истәр,
Даһа да јүксәјә учал Таһирим!
Сәнин һүнәринә гысганан да вар,
Сусдурмушам мән онлары Таһирим!

21.01.2004

МИНАБӘДДИН ӘҺМӘДОВ

Әлли ил олмамыш нәдәнсә јашын,
Өзүн дә билмәдән ағарды сачын.
Заман дәјишсә дә, учадыр башын,
Учалт сөз чәләнки көјләрә, Таһир!

Бөјүк бир нида вар сәнин адында,
Көрүрүк бош кечмир бирчә анын да.
Һикмәтли сөзләр вар сөз кәламында,
Камаллы адына лајигсән, Таһир!

Ајлардыр, илләрдир өмүрдән кедән,
Јазырсан дүзү-дүз, сән дә синәдән
Үстүн ол, һамыдан дүшмә гүввәдән,
Сөзләрин дајагдыр адына Таһир!

Чохлары севмәјир јазыб-позаны,
Дүзкүнлүк галмајыб, һәгигәт һаны?
Бирликдә кәл сечәк, јахшы-јаманы,
Һамыја хош үзлә, биз бахаг Таһир!

Синә дәфтәриндән гафијә сечәк,
Аллаһдан истәрәм, анчаг бир диләк.
Чанымыз сағ олсун: - мин өлчүб-бичәк,
«Күлүстан» адына лајигсән, Таһир!

***

Үфүгләр гызарыб, күнәшдир чыхан,
Өзүнә шүалар алыр «Күлүстан»,
Јығылсын мәчлисә һәм гоча-чаван,
Дејәк: «Күлүстан»а хош кәлмисиниз!

Аддымын уғурлу, гәдәмин тәзә,
Чыхыр јашыл јола, о кәзә-кәзә,
Ачыг үрәкләри шеирлә бәзә,
Дејәк: «Күлүстан»а хош кәлмисиниз!

Кәзәк гапы-гапы, ејләјәк сораг,
Шеир севәнләри, чағыраг гонаг.
Бу ачыг мәчлисә биз дә топлашаг,
Дејәк: «Күлүстан»а хош кәлмисиниз!

Шаир үрәјиндән кәлән илһамы,
Охусун јығышыб охусун һамы.
Сәнәткар сөзү илә, вериб саламы,
Дејәк: «Күлүстан»а хош кәлмисиниз!

31.01.2003.

МӘШӘДИ КӘРБӘЛАЈИ ҺӘВВА

«Күлүстан»ын күлләрини әкәнләр,
Дағлар јурду Дағыстана кәлсинләр.
Зәһмәт чәкиб алын тәри төкәнләр,
Күл дәрмәјә «Күлүстан»а кәлсинләр.

Чохдандыр ки, көзләр бизи «Күлүстан»,
Шаирләр кәлирләр әлиндә дастан.
Илһам вериб бизә, бизи јарадан,
Сөзү вар мәрди-мәрданә кәлсинләр.

Алнымыз ачыгдыр, күлүр үзүмүз,
Инчи кими дүзәлир һәр сөзүмүз.
«Күлүстан»ы мөһкәм тутаг өзүмүз,
Үмид бағлајыб Гурана кәлсинләр.

«Күлүстан» варлығы сајыг дурубдур,
Јухусуздур өзү, ајаг дурубдур.
Таһир Салеһ бизә дајаг дурубдур,
Сирр вермәјә бу инсана кәлсинләр.

Кәрбә Һәвва дәрди-гәми унутду,
«Күлүстан» кәлән тәк әлиндән тутду.
Јаздығым шеирләр ашкара чыхды,
Азадлыға, бу дөврана кәлсинләр.

03.20.1996-чы ил

НӘЧМӘДДИН ДӘРБӘНДЛИ

Һәр бир садә ев-ешијин,
Ајнабәнди, мәнсәри вар.
Мәним Таһир дастумун,
Аја бәнзәр Һәчәри вар.

Јаша Таһир, јаша Таһир!
Һәчәринлә гоша Таһир!
Нечә варсан, сәадәтлә,
Вур өмрүнү баша Таһир!

Таһирин һәр хош күнүндә,
Гој говушсун балалары.
Чичәкләнсин һәр көнүлдән,
Истәкләри, арзулары.

1.11.1999-чу ил

ГАДЖИ НАДЖАФОВ

У стихов Тагира – чудесная примета,
Тот пульс, который не слышен
в стихах другого поэта.
Пульс его стучится бессонно, -
это дербентцев сердец биение,
Это урок волны каспийской в венах
стихотворения.

Тагир – поэт смышлёный, сердце своё
отдал грозам,
Понял все, что мечтается скромным
во дворе Джума-мечети розам.
Он знает секреты всех ульев
и тружениц-пчел наречие,

Знает, где назначают поезда
свои ночные встречи.
И все ж не спешит он открыть тайну,
все поджидает срока,
Чтоб возвести громогласно
о трудной судьбе Востока.

Подобно Деде Коркуду
он может вещать неустанно,
Вливая симфонию мысли
в буйное сердце народа…
Другие поэты Дербента, надеюсь,
не станут сердиться
За то, что веточку лавра сегодня
к его приколю я петлице.

20.10.2010 г.

ФӘХРӘДДИН ГӘРИБСӘС

Көр нечә тәмкинлидир сәдри
«Күлүстан»ымызын,
Сәрилиб үрәкләрә әтри
«Күлүстан»ымызын.
Дүшмәнин кин кисәсин мәһарәтлә,
бил јыхычаг.
Аләмә ишыг сачан сәтри «Күлүстан»ымызын,
Һаны о сөјлә көрүм, өзүнү өјән
мәчлисләр?
Мәрһәба, чох учадыр хәтри
«Күлүстан»ымызын,
Чохлары нифрәт едир бағымызын
бәһрәсинә.
Гәләмин учундадыр гәдри
«Күлүстан»ымызын.

****

Дербент ты мой путеводитель,
Губа тебе ведь брат родной.
В этом мирном перепутье,
Тагир нашёл свою любовь.
Самур резвится, словно львица,
В молитвах коронаго дни.
Во сне Губа порою снится,
Дербент приходит властно в сны.

30.01.96.

ТӘҺМИРАЗ ИМАМОВ

Мисра гәдәмләриндән,
Бағ ешидәр шаири,
Аһ гонса гәмләриндән,
Дағ ешидәр шаири.

Сел ешидәр- јолу вар,
Кол ешидәр- күлү вар.
Дири икән өлү вар,
Сағ ешидәр- шаири.

Лал дашлар ешитмәсә,
Дик башлар ешитмәсә,
Чағдашлар ешитмәсә,
Чағ ешидәр- шаири.

Аранын гулағы кар,
Чаранын гулағы кар.
Гаранын гулағы кар,
Ағ ешидәр шаири.

Гәлбә нур сачылдыса,
Илһамы ачылдыса
Бәсидир, пычылдаса,
Халг ешидәр шаири.

Өмүр ајыг рөјадыр,
Јатмышлары ојадыр.
Дүнја наһаг дүнјадыр,
Һагг ешидәр шаири.

20.10.2010-чу ил.

******

Таһир Салеһ- көзәл инсан,
Таһир Салеһ- кизли вулкан,
Пүскүрсә, аләм дағылар
Кизләнә билмәз јағылар.

Фикри гәти, сөзү кәскин,
Гејрәти сәјиндән мәтин.
Истедады- ингилабдыр,
Һәр кәлмәси- нуши-абдыр.

Таһир Салеһ- надир адам,
Гардашлыға гадир адам.
Онсуз, еј дост, нә оларды?
Дүнја Таһирсиз галарды!

21.01.2017.

→ 8

СӨЗЛҮ, НӘҒМӘЛИ «КҮЛҮСТАН» ТӘГДИМ ЕДИР

МҮБАРИЗ ШЫХМӘҺӘММӘДОВ

Дост-гардашдыр дөрд бир јанын,
Сән хан оғлу хан кимисән.
Гүдрәтим јох, нәзмә чәким,
Рүстәми - дастан кимисән.
Мәчлисин сакинләринә,
Әзиз, меһрибан кимисән.
Ширин-ширин данышырсан,
Чанлар алан чан кимисән.
Јусифи- Кәнан тәк инан,
Мисирдә султан кимисән.
Һәјатында нә чох, нә аз,
60 ил өтүрмүсән,
Ајлар, илләр јола салыб,
Чох мүшкүлләр битирмисән.
Ушаглара савад вериб,
Камил инсан јетирмисән.
Ағ сачларын газанчындыр,
Гараларын итирмисән.
Биликдә алимсән инан,
Ағылда логман кимисән.
Нә олајды, јенидән сән,
Гајыдајдын 30 јаша?
Һәчәр бачы мат-мат бахыб,
Дуруб ејләјә тамаша.
Чаванлыг ешги башында,
Ехтирасын ашыб-даша.
Лап үрәкдән сөјләјирәм,
Мән бунлары, даим јаша.
Мәчлис әһли хорла дејә:
Гочаг пәһләван кимисән.
Мәним сәнә бир арзум вар,
Аддым-аддым учаласан!
Даим кәнчлик јашында гал,
Истәмирәм, гочаласан.
Јарышларда пајын зәфәр!
Рәгибләрдән бач аласан.
Ширләр илә пәнчәләшиб,
Бәһрам кими тач аласан.
Фыртынадан шәрәфлә чых,
Маһир капитан кимисән.
Јаша Маһмуд, Ширәли тәк.
Достлуг бағын ачсын чичәк,
Ағачлары әл-гол атыб
Шахәләнсин ләчәк-ләчәк.
Аиләдә һөрмәт олса,
Күзәранын хош кечәчәк,
Јубилјарын сағлығына,
Кәлин, достлар бир дә ичәк!
Мүбариз сөјләјир: Јаша,
Мүдрик бир инсан кими сән!
20.10.2010-чу ил

ФӘРҺАД ШЫХМӘҺӘММӘДОВ

Мәндән салам олсун Таһир Салеһә,
Сачын ағарса да, чавансан һәлә.
Ај меһрибан достум, чатдын 60 јаша,
Шәрәфли ад күнүн мүбарәк олсун!

Сән даим бағлысан Азәрбајчана,
Көрпү дә салмысан Табасарана.
Бүтүн Мәһрәға салам дејир сәнә,
Шәрәфли ад күнүн мүбарәк олсун!

Гәлбиндә нә арзун варса, де кәлсин.
Дәрдинә галырсан гәдим Дәрбәндин.
Билирәм ки, чохдур үрәк достларын,
Шәрәфли ад күнүн мүбарәк олсун!

Бахмајараг ки, ағармышдыр сачын,
Күндән-күнә артыр шөһрәтин-шанын.
Һәлә сусмајыб сәси телли сазын,
Шәрәфли ад күнүн мүбарәк олсун!

О јер галмајыб ајағын дәјмәјә,
«Күлүстан» шәһрәтлә галхыр зирвәјә.
Биз миннәтдарыг Таһир Салеһә,
Шәрәфли ад күнүн мүбарәк олсун!

Сәнсән достлуг, һәмрәјлик јарадан,
Даим сәсин кәлир елдән-обадан.
Сәнә дастан јазыб ашыг Әһлиман,
Шәрәфли ад күнүн мүбарәк олсун!

Фәрһадын гәлбиндә арзулар чохдур,
100 јашыны вур баша, арзум будур.
Кәнч нәсил кечәчәк сән гојан јолу,
Шәрәфли ад күнүн мүбарәк олсун!
20.10.2010-чу ил

СӘДУЛЛА ДАҒЛЫ

Таһир Салеһ! Данышырсан ләззәтли,
Субутун да әлиндәки гәзетдир.
Бу Губаја кимләр кәлди, ким кетди,
Шаир кими, нәсә кими, нә кими….
Сән исә кәлиб сыныандын Губада,
Доғма јериндә таныдын Губада.
Таһир Салеһ! Сајғыландым сәнинлә,
Бир нечә вахт гајғыландым сәнинлә,
Фикирләшиб дујғуландым сәнинлә,
Јадымда сәнин чохлу мисран галды,
Һәјат бир сәһәрдир, күн пәрдә-пәрдә.
26.07.2000-чи ил

НӘРКИЗ ЧӘННӘТОВА

Күлүстан бағында охујан ашыг,
Күлүстан бохчасы тохујан ашыг.
Күл-чичәк әтрини гохујан ашыг,
Сизин «Күлүстан»а кәләчәјәм мән.

Севилир һәмишә сөз хәзинәниз,
Сөзүн гүдрәтилә учалдыныз сиз.
Сөздән һүнәрләнир севән гәлбиниз,
Белә бир чаһана кәләчәјәм мән.

Гәдим елимизин вүгары, Дәрбәнд!
Нарынгала адлы илгары, Дәрбәнд!
Һалаллыг дастаны, дијары Дәрбәнд,-
Мүгәддәс үнвана кәләчәјәм мән!

Дәрбәндин «Күлүстан» мәчлиси көзәл,
Мусигиси көзәл, сәркиси көзәл.
Таһир Салеһ өмрү, веркиси көзәл,
Белә бир мејдана кәләчәјәм мән.

«Күлүстан» чағлајан булаг сөзүмүз,
Дүшүбдүр тарихә ләпир изимиз,
Сөнмәјиб күл алтда галан көзүмүз,
Кәзиб ханә-ханә кәләчәјәм мән.
2007-чи ил,

МАРАГЛЫ СӘРКҮЗӘШТЛӘР

Охучуларын марағыны нәзәрә алараг Азәрбајчан јазычылары илә бағлы мараглы әһвалатлары диггәтә чатдырырыг.

Бир күн Јазычылар Бирлијиндәки кәнч јазарларын көнлүндән јахшы бир јејиб-ичмәк кечир. Амма пул јох, адам чох. Билмирләр ки,нә етсинләр. Чыхыш јолуну јенә дә Һүсејн Арифдә көрүрләр. «Пул мәсәләсинә бахан Әли Вәлијевдән анчаг о пул «гопара» биләрди». Нә исә, Һүсејн Ариф јазарларын тәклифини гәбул едир вә фәалијјәтә башлајыр. Фикирләшир ки, Әли Вәлијевдән нечә пул гопара биләр. Һәмин вахтларда да Вәлијевин «Самовар түстүләнир» повести тәзә ишыг үзү көрмүшдү. Һүсејн Ариф охумадығы повести тәрифләјиб нәсә әлдә етмәк истәјир. Гапыны дөјүб ичәри кечир.

_Әли мүәллим, сизин о әсәриниз мәним лап үрәјимдән хәбәр верир.

Әли Вәлијев она диггәтлә бахыб дејир: «Һүсејн,пул јохду!»

- Јох, Әли мүәллим ордакы кәнд һәјаты мәни валеһ етди.

– Дедим ки,пул јохдур.

– Инсан образлары да чох чанлы иди.

– Әши, дедим пул јохдур да!

Һүсејн Ариф ондан пул чыхмадығыны көрүб һирслә бајыра чыхыр вә дејир.

–Ај мүртәд, елә јахшы олуб охумамышам повестини.

***

Һүсејн Арифлә Бәхтијар Ваһабзадәнин јола кетмәдијини, бир-бирләринә һәтта нифрәтә бәнзәр мүнасибәтләрини һамы билирди. Бир күн мәһәррәмлик вахты «Һүсејн! Һүсејн!» сәдалары шаири јухудан ојадыр. Нә баш вердијини анламајыб арвадындан сәс-күјүн сәбәбини сорушур. Јолдашы «һеч чамаатдыр да, «Һүсејн, Һүсејн» дејиб гышгырырлар»,- дејә чаваб верир. Шаир күлүмсәјәрәк:

– Көрүрсән, һеч «Бәхтијар, Бәхтијар» гышгыран јохдур.

Бир күн шаир Габил тәзә алдығы «Волга»јла бағ евинә кәлир. Бир аз јејиб-ичәндән сонра кефи көкәлир, дәмләнир, машыны јумаг гәрарына кәлир.

Шаирин бағ гоншусу да ејни рәнкдә «Волга» алыб гаражда сахлајыбмыш. «Әһвалы јахшы олан» Габил ишә башлајыр. Һәвәслә машыны јујур. Бирдән бајагдан ону сејр едән гоншу зарафатјана дејир: «Шаир, хаһиш едирәм машыны јахшы ју». Габил чәпәки бахараг:

- Ә,кет ишинә-күчүнә,-дејир.

Гоншу күләрәк ичәри кечир. Габил ахыр ки, машыны јујуб гуртарыр. Отуруб динчини алан заман көрүр ки, һәмин гоншу кәлиб онун јудуғу «Волга»ја отуруб кедир. Сән демә, шаир бајагдан она «Јахшы ју!» дејән гоншунун машыныны јујурмуш.

***

Бир күн достлар дәстә илә Сабир Рүстәмханлынын тојуна кедирләрмиш. Машын карванынын сарбаны да Габил имиш. Өзү габаға дүшүбмүш ки, гачагач, говһагов олмасын. Дәрәләр, тәпәләр ашырлар,чајлар, көрпүләр кечирләр, кәндләрдән, шәһәрләрдән өтүрләр вә бирдән јолун ән кениш, ән дүз вә мешә илә әһатә олунмуш сәфалы јериндә Габил көзләнилмәдән әјләчи басыб машыны сахлајыр. Јолдашлары төкүлүшүб јанына кәлирләр.

-Нә олуб, Габил, нијә дајандын?

-Көрмүрсүз, габагда нә јазылыб?

-Нә јазылыб?

-Јазылыб ки, «Осторожно, Габил».

Јолдашлары јазыны диггәтлә охујурлар: «Осторожно,Кабел!»

Габилә дејирләр ки, ај рәһмәтлијин оғлу, диггәтлә оху.

-Һәәәә,кабел? Онда кетдик.

***

Бир күн Рәсул Рза Сәмәд Вурғундан сорушур:

-Көрәсән, кәләчәк нәсилләр һансы шаирләри јада салыб охујачаглар?

Сәмәд Вурғун:

- Дејим дә сәнә: Низами,Фүзули, Нәсими, Сејид Әзим, Мирзә Шәфи Вазеһ, Микајыл Мүшфиг, Әһмәд Чавад, Һүсејн Чавид, Алмас Илдырым, Чәфәр Чаббарлы вә с…

-Бәс бизи охумајачаглар?

– Биз һәмин вахт «о вә с»-нин ичиндә олачағыг…

***

Бир күн Сәмәд Вурғун рајонларын биринә тәдбирә кедир. Кәнд ону чох көзәл гаршылајыр. Гучаглајан ким, дил-ағыз едән ким. Бирдән шаир көрүр ки, гәшәнк бир гыз бајагдан она бахыр. Шаир онун јанына кәлир вә хош тәбәссүмлә:

-Гызым сәнин нә көзәл көзләрин вар!-дејир. Нәсә һисс едир ки, һамы бир анлыг тутулур. Кәнардан анасы кәлиб гызы апарыр. Гызын кор олдуғуну билән шаир чох пис олур. Сәһәри Бакыја гајыдыр вә о һадисәни узун мүддәт унуда билмир. Бир күн евдә оларкән гапы дөјүлүр вә бир ханым әлиндә чичәк шаирә тәрәф кәлир. Сәмәд Вурғун бир анлыг севинчиндән нә едәчәјини билмир. Һәмин гызы танымышды. Онун көзләрини әмәлијјат нәтичәсиндә сағалтмышдылар. Шаир дејир:

-Гызым јадындадыр, сәнә о вахт «көзәл көзләрин вар» дејирдим. Бах, инди көрүрсән шаир һеч вахт јалан данышмыр.

Елмин Нури

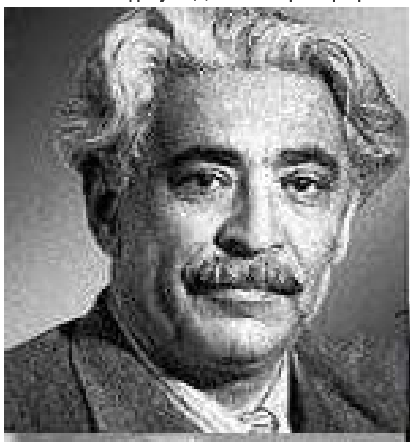

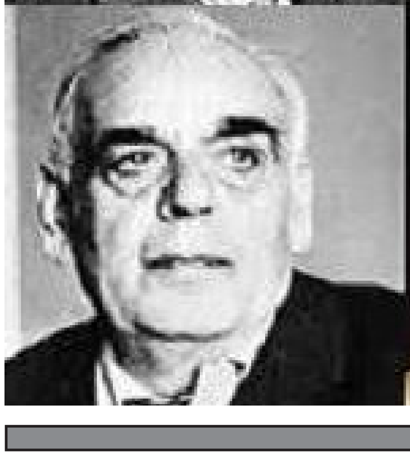

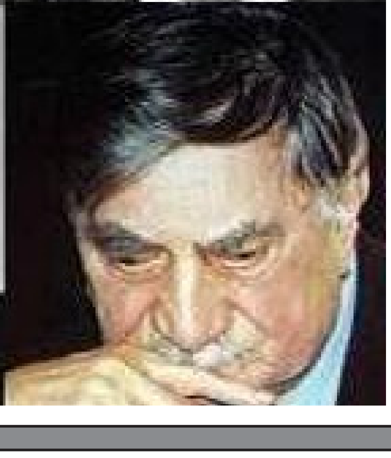

БАШСАҒЛЫҒЫ

«Дәрбәнд» сијаси-ичтимаи гәзетинин коллективи 3 сајлы мәтбәәнин ишчси Наида Кәримоваја һәјат јолдашы

МЕҺМАНЫН

вахтсыз вәфаты мүнасибәтилә кәдәрләндикләрини билдирир вә дәрин һүзнлә башсағлығы верир.

АЛЛАҺ РӘҺМӘТ ЕЛӘСИН, ГӘБРИ НУРЛА ДОЛСУН!

Баш редактор әвәзи
Т.Г. ӘЛӘКПӘРОВ

Мәсул катиб
А.А.АҒАКИШИЈЕВА

Шөбә редакторлары:
Т.Т.ҺАЧӘЛИЈЕВ
Т. С. ҺАЧӘЛИЈЕВ

Мүхбирләр:
h.h. КӘРИМОВ
С.П.КҮЛМӘҺӘММӘДОВА
А.Г.МӘММӘДОВА
К.А.АҒАКИШИЈЕВА

Еһм оператору
А.Ј.АҒАКИШИЈЕВА

Баш бухалтер
М. И.РӘҺИМОВА

РЕДАКСИЈАНЫН
ВӘ НӘШРИЈЈАТЫН
ҮНВАНЫ:

368600, Дағыстан
Республикасы,
Дәрбәнд шәһәри,
Ленин күчәси, 48.
тел.-факс (240) 4-73-59,
факс (240) 4-74-33
www.derbend.ru
(E-mail: gazetaderbend@mail.ru)
Телефонлар: баш
редактор 4-73-59,
үмуми шөбә 4-73-56

«Типографија-М» ММЧ-дә
чап едилиб.
Индекс 368600
Мәтбәәнин үнваны
Дәрбәнд шәһәри,
С.Гурбанов күчәси, 25
Телефон: 4-50-76

Гәзетин чапынын кејфијјәти барәдә мәтбәәјә мүрачиәт едә биләрсиниз.

Рабитә, информасија технолокијалары вә күтләви коммуникасијалар саһәсиндә нәзарәт үзрә Федерал хидмәт (Роскомнадзор).
Күтләви информасија васитәләринин гејдијјаты һаггында
Шәһадәтнамә
ДР үзрә рабитә, информасија технолокијалары вә Күтләви коммуникасијалар саһәсиндә нәзарәт үзрә Федерал хидмәт идарәси.
ПИ № ТУ05-00349 01 декабр 2016.

Материалларда кедән фактлар үчүн мүәллифләр мәсулијјәт дашыјырлар. Мүәллифләрин мөвгеји илә редаксијанын мөвгеји үјғун кәлмәјә биләр.

Индекс: 1 иллији 63242
6 ајлығы 51341
Чапа имзаланды:
Чәдвәлә көрә
28. 05. 2019.
Фактики олараг 9.30
Саат 10.00
Тираж 2000
Сиф. №